

Sjukvården måste vara fri från brottsliga läkare och läkarstuderande

Läkare och läkarstuderande som kan anses olämpliga för läkaryrket bör utredas av Läkarförbundets etik- och ansvarsråd, anser skribenten, apropå två uppmärksammade fall. Det senaste är den för mord dömd läkarstuderande som enligt hittills obekräftade uppgifter antagits till läkarlinjen i Uppsala.

Alla som är i behov av sjukvård hoppas på att möta en läkare eller sjuksköterska för vilken de kommer att känna förtroende. De som arbetar inom vår hälso- och sjukvård måste därför inte endast ha förväntade kunskaper utan också visa tecken på medkänsla med den som söker hjälp. Det senaste året har vi dock sett exempel på att läkare och läkarstuderande begått svåra brottsliga handlingar av en sådan typ att de måste varit fullständigt olämpliga för arbete inom sjukvården.

Då det blev känt att en gynekolog sövt ner en patient för att därefter kunna våldta henne blev denna läkare omedelbart och utan tvekan fråntagen sin legitimation.

Ställningstagandet till de två fall som inträffade förra året, då två läkarstuderande gjort sig skyldiga till kriminella handlingar, har däremot varit osäkert och räddhågat.

Då det blev bekant att en läkarstuderande vid Karolinska

»Frågan huruvida en kallblodig mördare var lämplig att arbeta inom sjukvården viftades bort ...«

institutet gjort sig skyldig till överlagt mord till följd av vedervärdiga nazistiska vänföreställningar av samma typ som de läkare som handlade enligt Himmels vidriga ideologi, som Mengele i Auschwitz, blev denne avvisad från sina studier först efter en förhållandevis lång tid. Drömsmålet berodde på att det hävdades att vederbörande brottsling genomgått sitt straff och att han därför skulle vara förlåten och också återfå alla samhällsliga rättigheter.

Frågan huruvida en kallblodig mördare var lämplig att arbeta inom sjukvården viftades bort med en anmärkning om att Socialstyrelsen har att ta ställning till om vederbörande ska erhålla legitimation som läkare. Så småningom blev denna studerande avstängd från fortsatta studier vid Karolinska institutet. De som minns nazismens ogärningar kände en stor lättnad efter beslutet. De nyligen inträffade mordbränder som tänds av nynazister tyder på vikten av att alla tendenser till nazismens onda ideologi måste förhindras med all kraft. (Mannen har enligt obekräftade uppgifter börjat studera vid Uppsala universitet, red:s anmärkning.)

En manlig läkarstuderande vid Universitetssjukhuset i

Foto: Tommy Westberg

I Uppsala cirkulerar rykten om att en morddömd man börjat läsa till läkare. Universitetets rektor Anders Hallberg uppger att det finns en man med så kallad sekretessmarkering i folkbokföringsregistret, och som man inte kan lämna ut uppgifter om, inskriven vid läkarlinjen.

Lund har nyligen dömts och straffats för att ha våldtagit en sovande minderårig yngling. Universitetets rektor har lämnat en framställning till avstängningsnämnden att nämnden ska se till att denna pedofil omedelbart avstängs från fortsatta studier på läkarlinjen. Nämnden har dock avslagit denna framställning med hänvisning till att vederbörande inte behöver utsättas för frestelsen att komma i kontakt med nya brottsoffer. Rektor har dock överklagat detta svårbegripliga beslut, som tyder på bristande förståelse hos nämnden för vilka fordringar som kan ställas på en läkare och läkarstuderande som fullgör klinisk tjänstgöring.

Det är beklämmande att nämnden inte ens tycks ha förstått att läkarstuderande inte endast bevistar föreläsningar och deltar i seminarier utan att de också medverkar i vården av sjuka vuxna och barn. Det tycks för nämndens ledamöter vara helt obekant att dessa patienter kan ha sjukdomssymtom från olika intima kroppsdelar. Nämndens ledamöter tycks också

ha varit helt omedvetna om att examinerade läkare före sin legitimation måste genomgå en allmäntjänstgöring under närmare två år och att de under denna tid under dygnets alla timmar ska vara beredda att arbeta med olika typer av patienter.

Om nämndens ledamöter hade blivit tillfrågade om de skulle acceptera att deras tonåring blir behandlad av en läkare som gjort sig skyldig till ett pedofilbrott är det troligt att alla skulle tacka nej med avsky.

Slutsats. Alla som visar klara tecken på att vara olämpliga för läkaryrket bör avvisas snarast möjligt vare sig de är studerande, tagit läkarexamen eller blivit legitimerade.

Det är självklart att ingen vill bli behandlad av en läkare som gjort sig skyldig till överlagt mord, andra svåra våldshandlingar eller sexualbrott. Det är lika självklart att alla föräldrar skulle betacka sig för att deras sjuka barn blir omhändertagna av en pedofil. Brottsligt beteende hos läkare gentemot dennes patienter måste förhindras med alla tillgängliga medel. De som en gång visat tecken på att inte kunna följa varje läkares regler måste därför omedelbart avvisas från allt samröre med sjuka människor.

För att ärenden av denna typ ska bli sakkunnigt behandlade kan det vara lämpligt att yrkesförbunden för läkare och sjuksköterskor får ett inflytande på handläggning av ärenden av denna typ.

Fall som rör läkare och läkarstuderande som visar tecken på att vara olämpliga för läkaryrket föreslås bli utredda av Läkarförbundets etik- och ansvarsråd.

■ *Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.*

ROLF ZETTERSTRÖM
professor emeritus,
Acta Paediatrica,
Karolinska universitetssjukhuset, Solna
rolf.zetterstrom@actapaediatrica.se